

کله چې په انساني نړۍ کې سیاست، اقتصاد، حکومتولۍ، زده کړې، لومړنۍ تحصیلاتو، انجینرۍ او یا معماری په برخو کې د همدغو مرستو متخصصین پلان یا پلانونه جوړوي، نو دوی د کار په دځکې دوه مهم پړاوونه تل په نظر کې نیول کېږي، عمومی هدف مرغونه وي او خصوصي هدف مشخصې پروژې، د کار عرصې، مجالونه او د ګرځنده چې د اهل و ګرو په وسیله تر څارنې او مدیریت لاندې نیول کېږي او تر هغه پرمخ بیول کېږي چې د انول د ګرځنده سره و نیول شي او په ټولیزه کې هغه میدان ترې جوړ شي چې د عمومی هدف اصول، اساسات او معیارونه پوره کړي او اصلي هدف ته د رسیدو لپاره د هیواد یانې د فر د ډټه د لاسرسي فرصتونه مساعد کړي....

الله ﷻ چې د نړۍ پیداکړه او په نړۍ کې یې ځمکه د انسانانو د ژوند لپاره مساعد وکړ څو له، نو د ژوند د اصولو، آرونو، مناسباتو، حدودو، قوانینو او ضوابطو د عملي کولو لپاره یې له لنډ مهالو او اوږد مهالو پرمختګونو سره خپل پیغمبران و اسنول، د دغو ټولو پیغمبرانو دین (اسلام) و، د الله جل شانہ حکمت دا و چې د انسانی فطرت د تکامل لپاره چې په تدریجي توګه به تر سره کېږي د زماني په بیلابیلو پړاوونو کې د هماغو وختونو له غوښتنو سره سم مطلوب پلانونه او نقشې خپلو همدغو اسانازو ته و سپارل اوله حضرت آدم علیه الصلوٰه والسلام یادرسول کړید ﷺ د نبوت تر مهاله د بلنې او دعوت لړۍ پیل شوه.

سیرت پوهان وایي چې د معراج هدف سربېره پر دې چې رسول الله ﷺ د زده کړې او الهی رازونو نیول و، یو هدف یې د اهر و چې د محمد ﷺ شخصیت تر ټولو ګاټو ډډی او الله ﷻ ته د دغو مړه قرب مستحق دی، چه د معراج وسیله رسول الله ﷺ مسافر، اوجبریل ئي د سفر ملګري وکړ څو له او هدف الله ﷻ دی. چې په دغه قرب کې د ټولو ګاټو اسرار و رښی، د ځینو پیغمبرانو له ارواح سره لیدل ګانده کوي او د الله ﷻ په ملکوت کې د هغه له پوښتو سره آشنا کېږي. که چیرې د معراج په عظیمه پېښه کې د رسول الله ﷺ د مقام داوچنوالی مقصد نه وای غېښي نو الله تعالی کولای شوي چې دوحې په وسیله وحی د معراج ټول اسرار و القا کړي وای، مګر الله غوښتي و چې له یوه پلوه دخپل حبیب او چمت مقام تر ټولو ته و رښی اوله بله پلوه د بلا و اسطه یې د نبوت، الوهیت او ګاټو په اسرار و پوه لړۍ، نو ځکه د معراج واقع را منځ ته شوه، د رسول الله ﷺ په معجز و کې خورا ستره معجزه یوه هر همدغه د معراج پېښه و، ځکه په یوه شپه کې تر سره شوه چې پر دې شپې باندې په خپله د رسول الله ﷺ احادیث هم شاهد دي، قرآن کریم په دې امره فرمایي: ﴿سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ، لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا...﴾ (الاسراء: ۱) له هر عیبه پاک دي هغه ذات چې د شپې په لږه برخه کې یې خپل بنده له مسجد الحرام نه تر مسجد الاقصی پورې سیاحت ته یو وړ، هغه مسجد الاقصی چې د هغه شاوخوا سیمه موله برکونو ګانده کړي (هدف په دې سیاحتو کې دا و چې)، موږ دخپل بنده ته دخپل قدرت ښی ښانی او رازونه وښیو، بې شکه چې الله ﷻ تر ټولو ښه او ښه لیدونکی او ښه لیدونکی دی....

په رواياتو کې راځي چې د معراج په همدغه لومړۍ مقام کې رسول الله ﷺ سربېره پر دې چې د الله ﷻ د قدرت د پېرې ښی ښانی ولیدلې او د الوهیت ملکوت و رته ظاهر شول، پیغمبرانو دده په امامت کې دوه رکعتونه لمونځ هم ادا کړو، همدارنګه ده چې دامام الانبیا لقب هم ورکړی دی، د معراج له دې پړاو نه وروسته یادرسول الله ﷺ خورا اوږده احادیث د آسمانونو په لور دده سفر او په آسمانونو کې له پیغمبرانو سره ملاقاتونه، د دوزخیانو د ډول حالات، د جنتونو ښکلا، د دوزخ سترګه اېونه، د ملائکو تسیح او وظایف په ګوته کوي چې د هغه ټولو احادیثو یادونه دلته ناشونی ځکه دي چې ځان ته مستقل کتاب غواړي، لکه چې حدیث پوهانو کتابونه هم پرې لیکلي دي....

تر دې احادیثو وروسته قرآن کریم د معراج دوه پړاو معرفي کوي: (وګورئ انفجر: 1-8 آیونه)

په سنوري قسم چې کله پرېوځي.

چې سناسي ملګري (رسول الله) نه بې لارې شوي او نه په غلط عقیده دي، او نه دخپل نفساني غوښتونکي خبرې کوي، داله وحې پرته بل څه نه دي چې ورته رالېږل کېږي ډېر ځواکمن ملک (جبرئیل) ورسودلې دي چې دځواک څښتن دي، نو چې کله سیده ودرید او دې د آسمان پر اوڅوڅنډو او یا راز دې او کوز شو، نو لکه د دوولیندو د فاصلي د اندازه او یا تر هغه هر په لږه فاصله کې ورنږدې شو، نو په دغه وخت کې الله ﷻ خپل بنده ته یې وحې وکړ، څه یې چې وحې کړ: څه چې د یغمې زمره ولیدل په هغه کې درواغ نه و، آیا په هغه سره په هغه څه کې نالدرې وحې چې دي یې ویني.

او په یقین سره چې هغه یې په وروستي کیوتو کې هم ولیدل د وروستي یې ونی سره چې له هغې سره جوخت د اوسیدو جنت دي، هغه مهال چې سدره المنهې یوې نېرې رڼا پوښلې وه، نظري بلې ځوانه وانه مراوه او نه له حده تیر شو. (څه یې چې لیدلې و واقعیت و، یقیناً. دخپل رب ځینی سترې نښې نښانې ولیدې).

ددې آیتونو په څرګندول ټاکنیزې چې رسول الله ﷺ ډیرې ونې ته نږدې چې وځای د جنت په څنګ کې دې له حضرت اقدس تعالی سره د دوولیندو په اندازه نږدې شوي بلکه له هغه نه هم زیات....

(ورفعناک ذکرک) که میان عالم بالا در صف ملائکه و ارواح اولین ها و آخرین ها قرب حضرت رسول الله ﷺ له الله ﷻ سره شهرت وموند. آیا تر دې پورته د بنده لپاره بل مقام شته؟!

د املاقات هر معجزه نه ده؟!

بدیع الزمان نورسی چې هر عالم دي، هر رباني عارف او هر سید، په دې امره لیکي:

(اوس نو هغه خدای چې د ځمکې او آسمانونو او ځمکنی دي او د (کن) د حکم ځواک لري، حنمي خپلواک مولا او نه فنا کیدونکی مالک دي، پر ټولو کایناتو یې حکمراني چلېږي. په کایناتو کې له ذرې تر کهکشانونو او آسمانونو پورې چې څه مخلوق شته، الله تعالی دهغوي خالق او او ځمکنی دي، په هره څانګه کې دهغه په قوانینو، ضوابطو او احکامو باندې په منظم ډول کېږي او ټول ورته (طوعاً او کرهاً) تسلیم دي.

له همدې لامله د دې کایناتو په هدف اوسنې وېالو ډیوهید و لپاره، په هره کچه او هره کړۍ کې د عبادت د فریضې ذکر او کید و لپاره، د یوسن سلطنت دخپلواکۍ د مشاهده لپاره او پر ټولو هغو اسرارو، رموزو، قوانینو او کړو و لپاره بنده ته ضروري دي چې آفاق او انفس دواړه و جاجوي، تر هغه چې الله ﷻ خپل غوره بنده ګان د دې کار لپاره د عرفان تر وروستي منزله پورې ورسوي (له دوولیندو له وائن هر په لږه فاصله کې) چې هلته له عظیم مولا سره ملاقات کولې شي او دا د همدغه معراج حقیقت دي، لکه څنګه چې د عامو خلکو په ذهن کې د تخیل چټکه څپه او په زمره ونو کې د برق په شان درفنا تر تصور ګرځي، همدغه ډول د الله تعالی پر نښې (چې جسمونه یې له نور څخه جوړ دي) له عرشه تر فرش د سترګو په رب کې د تګ راتګ صلاحیت او استعداد لري.... همدغه شان به رسول الله ﷺ د برق له رڼا سره په خوراچنکې سره د پېغوسوه کالو فاصله ووهي او د محشر له میدان به د جنت قلمرو ته ورسېږي، په دې ډول به د رسول کریم ﷺ مبارک جسم له خپل اعلی روح سره د الله تعالی حضور ته درسید و لپاره سفر وکړي، ځکه چې دهغه جسم د روح ټول استطاعت او صلاحیتونه لري او دخپلو فرایضو د ترسره کولو ټول وسایل هم، ځکه دهغه روح ممتاز او ټولې وړتیاوې لري اوس ښايې منکریتونه ووايو: څوک چې الله او د الله پېغمبر نه مني، پر معارج هر عقیده ونلري... په کایناتو کې موجود ټول مخلوقات او کیدونکي کړنې ډیوېر لېسې خلقت شاهدي وړ کوي، د یو منظم کار د انجام لپاره تل یو کارمند د یو هدفمن کتاب لپاره یو غښتلی لیکوال او د یو ښایسته افخوړ لپاره یو هنرمند ته امر تالري چې په همدغه دلیل په دې ویر و کایناتو کې د عقلاني او هدفمندو چارو لپاره هر وړ و کار یرکته امر تالده....

دالله تعالی د معرفت او پیژندګلوي لپاره چې په څه ډول یې د اکایات پیدا کړي، د کوم هدف لپاره او د کومو چارو د تحقق په هدف؟ امرین دي چې یو کار یوه دخلکو د پوهولو لپاره په کار وکومارل شي او د اکار یوه د کار له پیله مخکې، د کار په جریان او پای کې د کار فرماله امرینو اسرار وڅیړي... نو د معراج له اهل افوڅڅه یو هدف همدا چې رسول کریم ﷺ ته هغه نقشبې، پلانونه او پروګرامونه په لاس ورکړي چې تطبیق به یې د دنیا تر پایه پورې د بشرې ټولنو د سوکالۍ تضمین کوي!

لکه څنګه چې د رسول الله ﷺ معراج یوه معجزه ده، دهغه د ژوند ټولې کلر نامې یا معجزه دي او یا معجزې ته ورته دي، ځکه قرآن کریم په دې څه کم پخلسو پړو کې ثابت شو چې په هر لحاظ معجزه ده او په رسول کریم ﷺ د همدغه قرآن عملی نمونه لکه چې امر المؤمنین عایشه رضی الله عنها نه پوښته وشوه: (د رسول الله ﷺ اخلاق څنګه وو؟) هغې په ځواب کې وویل: دهغه اخلاق (قرآن) و... اسناد سید قطب دنی ظلال القرآن مفسر او د اسلام د لارې شهید مبارز چې کله د رسول الله ﷺ روزنی ته اشاره کوي نو وایي چې رسول کریم ﷺ ژوندي قرآنونه روزلي وو، کله به چې ددوي فاتح لښکر پر کوم هیواد سوبمن شول، نو د یو وېره ددوي دا خلاقونه لیدو او احساس اسلام ته ګر وهمن کیدل...

د همدغې سترې معجزې برکت و چې د صحابه و په وجود کې دا وچنوا خلاقونه تمثیل سره راڅرګندیدله او خلک به دې دې د اسلام مقدس دین ته مخه کوله او دې دې دې د اسلام په تاریخ کې داسې پیښې هم ولولې چې کله مسلمان فاتحین د یوې سیمې له ایلولو نه وروسته بلې سیمې ته ورتلل نو د ایلو شوو سیمو اهل کتاب بت پرستان او د نورو ګوري افکارو پلویان به ورغلل او هغوي ته به یې غږونه کول چې موږ یوازې مه پرېږدئ! له ظالمانو مو وژغورلو، زموږ حقوق مو له هغوي نه واخیستل، آمار وژوندلرو، خو که تاسې لار شئ، نو دغه ظالمان به یوازموږ غوښې خوري، هغوي به ییاد او وړ ګاوه چې که موږ ځانونه زموږ نایان به دلته پر تاسې حکومت کوي او ظالمان نور نه پرېږدي چې پر تاسې ظلم وکړي....

په دې دین کې هیڅ انسان په بل غوره توب نه لري، د غوره توب یوازیني معیار تقوی ده، جنس، رنگ، قوم، نسب، سیمه او نور جاهلي ارزښتونه په دې دین کې ارزښت نه لري او د قومونه او قیلې چې د یوې مور او یو پلار زېږنده دي، صرف د تعارف او پیژندګلوي لپاره دي...

له همدې لامله اسلام چې څومره ځمکې فتح کړي د جګړې نه مخکې ئې په ښو اخلاقو فتح کړي دي، چې دلرې څپنځ هیوادونه ئې ښي بیلګې دي د مثال په ډول اندونیزیا، برما او ځینې نورو هیوادونو کې چې هلته مسلمان لږ کې موجود دي د عربو سوداګرو د تګ راتګ پر مهال د هغوي د عملې اخلاقو په برکت اسلام ته ګر وهمن شوي دي...

دا وه د رسول کریم ﷺ د رسالت یوه بله معجزه.